

Mamo! Mamo! Mammobus!

26 maja obchodzimy Dzień Matki - to bardzo dobra okazja, aby zachęcić nasze Mamy i Babcie do skorzystania z profilaktycznego badania piersi. Bezpłatna, przesiewowa mammografia to wyraz dbania o własne zdrowie i możliwość wczesnego wykrycia rozwijającego się nowotworu oraz skuteczna walka z chorobą.

Rak piersi jest najczęstszym nowotworem złośliwym u kobiet. W Polsce odpowiada za prawie 14 proc. zgonów z powodu nowotworów złośliwych u kobiet. Nowotwór piersi nie musi być wyrokiem. Podstawą do wyleczenia jest jednak jego wczesne wykrycie. Pomocną może być w tym mammografia, wykonywana w ramach przesiewowych badań profilaktycznych.

Podkarpacki Oddział Wojewódzki NFZ zachęca wszystkie Panie między 50. a 69. rokiem życia, które w ciągu ostatnich dwóch lat nie miały wykonywanej mammografii do zgłoszenia się na badania. Dzień Matki niech będzie dodatkowym bodźcem, który pobudzi do zadbania szczególnie o własne zdrowie, bądź do otoczenia troską i opieką kobiet, które kochamy.

Mammografię można wykonać w 22 pracowniach stacjonarnych zlokalizowanych w całym województwie oraz w 5 mammobusach, które systematycznie odwiedzają kolejne miejscowości Podkarpacia.

Mammografia: to badanie rentgenowskie - proste, krótkie i nieinwazyjne, wykorzystujące niewielką dawkę promieniowania. Umożliwia rozpoznanie zmian patologicznych i nowotworowych w piersi. Jest bezpłatna, nie wymaga skierowania i nie ma znaczenia adres zamieszkania pacjentki. Wykonywana w mammobusie w żadnym stopniu nie odbiega standardem od badania w placówce stacjonarnej. Badanie trwa zaledwie kilka minut.

Dla kogo?

■ Z badań mammograficznych w ramach programu profilaktyki raka piersi mogą skorzystać wszystkie ubezpieczone kobiety w wieku 50 - 69 lat, które przez ostatnie 2 lata nie korzystały z tego programu i nie chorowały na raka piersi. Wybór pracowni bądź mammobusu należy do pacjentki.

Mammografia w mammobusie!

Zapraszamy Panie w wieku od 50 do 69 lat, które przez ostatnie 24 miesiące nie korzystały z tego badania lub otrzymały pisemne wskazanie do ponownego wykonania badania po upływie 12 miesięcy i nie były leczone z powodu raka piersi.

Mammografia jest bezpłatna, nie wymaga skierowania i wykonywana jest niezależnie od miejsca zamieszkania pacjentki.

■ W przypadku potrzeby wykonania badania u kobiety w innym wieku, skierowanie może wystawić np. ginekolog, chirurg bądź chirurg onkolog. Pacjentka zgłasza się wtedy do pracowni wskazanej przez lekarza.

Co zabrać z sobą na badanie?

- dokument tożsamości potrzebny przy rejestracji.
- okulary będą potrzebne przy wypełnianiu ankiety (dotyczy osób z wadą wzroku).
- zdjęcie i opis poprzedniego badania, jeśli mammografia jest wy-

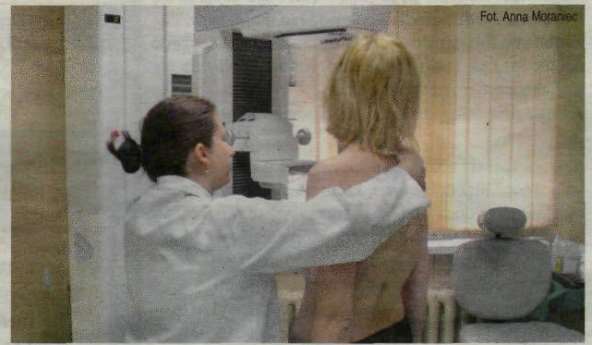
konywana po raz kolejny (pomocze to lekarzowi zinterpretować wynik, a w wielu przypadkach pozwala uniknąć wykonywania dodatkowych badań).

Jak przygotować się do badania?

Do mammografii nie trzeba się specjalnie przygotowywać. Warto nie zakładać biżuterii na szyję oraz ubrać się wygodnie, ponieważ konieczne będzie rozebranie się do pasa. W dniu badania na umytą skórę nie należy stosować dezodorantu z talkiem, balsamu ani kremu.

NFZ
Narodowy Fundusz Zdrowia

- Podczas badania mammograficznego pierś umieszczana jest na specjalnej płycie urządzenia, a następnie uciskana przez drugą, zazwyczaj plastikową płytę.
- W trakcie badania ucisk stopniowo zwiększa się, co jest niezbędne, aby uzyskać rzetelny wynik badania. Uciśnięcie odpowiednio ułożonej piersi jest konieczne z kilku powodów. Przede wszystkim pozwala na wyrównanie wszelkich, występujących w obrębie gruczołu zgrubień, dzięki czemu wszystkie tkanki w piersi stają się dobrze widoczne. Ponadto, dzięki uciskowi gęstość tkanek rozkłada się równomiernie, a to umożliwi precyzyjną ocenę gruczołu, eliminując ryzyko niewielkich nieprawidłowości, które mogłyby zostać zastłonięte. Oprócz tego, uciśnięcie piersi powoduje ograniczenie ruchu. W ten sposób podczas wykonywania badania można mieć pewność, że pierś nie poruszy się, powodując rozmazanie obrazu. Badanie mammograficzne wykonywane jest dla każdej piersi osobno.

Fot. Anna Moraniec

Z Rafałem Słiżem, rzecznikiem prasowym POW NFZ w Rzeszowie, rozmawia Anna Moraniec

Czy mieszkając na Podkarpaciu mogą wykonać badanie w innym województwie?

- Tak, w przypadku badań profilaktycznych nie istnieje rejonizacja, zatem można wybrać dowolną pracownię stacjonarną, bądź mammobus w dowolnym miejscu Polski.

Profilaktyka - ważna, ale niedoceniana

Gdzie można znaleźć wykaz pracowni?

- Wszystkie dane teled adresowe znajdujące się na stronie internetowej Podkarpackiego NFZ w zakładce „Pacjenci” pod linkiem „Cztery razy w roku dla zdrowia - profilaktyczne programy zdrowotne”. Wykaz dotyczy zarówno naszego województwa jak i całego kraju dostępny jest pod bezpłatnym i czynnym całą dobę numerem infolinii NFZ 800-190-590.

Czy mammobusy mają swoje stałe miejsca pobytu?

- Mammobusy docierają na ogół tam, gdzie odległość do stacjonarnej pracowni jest znaczna, bądź dojazd jest utrudniony.

Harmonogram ich postoju jest na bieżąco aktualizowany i dostępny na stronie internetowej Podkarpackiego NFZ oraz pod bezpłatnym i czynnym całą dobę numerem infolinii NFZ 800-190-590.

Jak wygląda zgłaszalność kobiet na bezpłatne badanie piersi?

Mimo braku konieczności skierowania, krótkich terminów i wielu placówek, zgłaszalność kobiet w Polsce daleka jest od ideału. W skali kraju, na badanie zgłasza się co trzecia mieszkanka naszego województwa (31,4 proc.). O 1 proc. lepiej jest w województwie świętokrzyskim i o 4 proc. w lubelskim. Na porównywalnym poziomie wygląda województwo małopolskie.

Mimo stosunkowo niewielkiego odsetka kobiet, które z badań korzystają, w naszym województwie wykonuje się średnio ponad 3 tysiące badań miesięcznie. Patrząc na dane statystyczne z 3 ostatnich lat, największej badań wykonuje się w marcu i lipcu - to niemal 5 tysięcy w każdym miesiącu. Najmniej oblegane są pracownie w styczniu i grudniu. Porównując poszczególne powiaty Podkarpacia, najczęściej kobiet korzysta z mammografii w okolicach Przeworska i Mielca. Najrzadziej korzystają kobiety z okolic Jasła i Brzozowa.

am

Artykuł partnera